

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ & Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2019
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. Σελ.77 σχολικού βιβλίου

(Ως εισαγωγή για τον ορισμό μπορεί να χρησιμοποιηθεί: **Ένας από τις πολιτικούς σχηματισμούς που είχαν μικρότερη απήχηση στην Εθνοσυνέλευση του 1862-1864.**)

«**Το Εθνικόν Κομιτάτον**, υπό τον Επαμεινώνδα Δεληγιώργη, που υποστήριζε την ανάπτυξη του κοινοβουλευτισμού και τον εκσυγχρονισμό της χώρας, οικονομική ανάπτυξη και μεταρρυθμίσεις στη διοίκηση και στο στρατό, πολιτισμική εξάπλωση στην Οθωμανική αυτοκρατορία.»

β. Σελ.86 σχολικού βιβλίου

«Το μοναδικό νέο πολιτικό στοιχείο έως το 1909 ήταν η εμφάνιση της κοινοβουλευτικής **ομάδας των Ιαπώνων**, πολιτικού μορφώματος υπό τον Δημήτριο Γούναρη, που ιδρύθηκε το 1906. Επίκεντρο της κριτικής του ήταν η αδυναμία του πολιτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις εξελίξεις της κοινωνίας. Η ομάδα δεν μπόρεσε να επιβιώσει και διαλύθηκε το 1908.»

γ. Σελ.142-3 σχολικού βιβλίου

«Η επιστροφή των προσφύγων στη Μικρά Ασία ξεκίνησε τους τελευταίους μήνες του 1918 μετά τον τερματισμό του πολέμου για την Τουρκία. Τον Οκτώβριο του 1918 συστάθηκε στην Κωνσταντινούπολη **Πατριαρχική Επιτροπή**, με σκοπό την οργάνωση του επαναπατρισμού των εκτοπισμένων, με τη βοήθεια του Πατριαρχείου και της ελληνικής κυβέρνησης. Η παλιννόστηση έγινε τμηματικά, με τη μέριμνα του Υπουργείου Περιθάλψεως, και επιτράπηκε αρχικά να επιστρέψουν οι ευπορότεροι και οι πρόσφυγες οι προερχόμενοι από ορισμένες μόνο περιοχές της Δυτικής Μικράς Ασίας.»

ΘΕΜΑ Α2

α. Λάθος, **β.** Σωστό, **γ.** Σωστό, **δ.** Λάθος, **ε.** Σωστό.

ΘΕΜΑ Β1

Σελ.52 σχολικού βιβλίου: 6. Η ελληνική οικονομία κατά την περίοδο του μεσοπολέμου (**Όλο το κεφάλαιο**)

«Η Ελλάδα του μεσοπολέμου (1919-1939),... αυτά που έχασαν μέσα στην καταστροφή.»

ΘΕΜΑ Β2

Σελ.208 σχολικού βιβλίου:2. Η περίοδος της δημιουργίας

«Η πρώτη κυβέρνηση της Κρητικής Πολιτείας εργάστηκε με ζήλο και απέδωσε σε σύντομο χρονικό διάστημα σημαντικό έργο. Εξέδωσε πολύ γρήγορα νόμους και διατάγματα».

(Ως μετάβαση στη συνέχεια της κύριας απάντησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί: **Συγχρόνως, προχώρησε σε ενέργειες με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας, της εκπαίδευσης, της υγείας και της τάξης του νεοσύστατου αυτόνομου κρητικού κράτους.**)

«Ένα σοβαρό ζήτημα, που επίσης αντιμετωπίστηκε με επιτυχία, ήταν το καθεστώς της τοπικής Εκκλησίας. Με τον Οργανικό Νόμο του 1900,... εκδίδει το Διάταγμα της αναγνώρισης και εγκατάστασής του.»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Σελ. 148 σχολικού βιβλίου: 2. Το πρώτο διάστημα / 3^η § (ως εισαγωγή)

«Με την άφιξη των προσφύγων, το έργο της προσωρινής στέγασης ... μοιράστηκαν την κατοικία τους με τους προσφυγές.»

ΚΕΙΜΕΝΟ Α (επιβεβαιώνει τις πληροφορίες του σχολικού βιβλίου)

- Το πρόβλημα, συνεπώς, της άμεσης στεγάσεως των άστεγων και κακά στεγασμένων προσφύγων, απαιτούσε άμεση λύση.
- Και προς την κατεύθυνση αυτή, οι αυτοσχεδιασμοί και οι βιαστικές λύσεις δεν έλειψαν, δικαιολογημένες κατά ένα μέρος από την επείγουσα ανάγκη.

Σελ. 157 σχολικού βιβλίου: 3. Η αστική αποκατάσταση / 1^η §

«Την αστική αποκατάσταση ανέλαβε ... κατά τις δεκαετίες του 1920 και του 1930.»

ΚΕΙΜΕΝΟ Α (επιβεβαιώνει τις πληροφορίες του σχολικού βιβλίου)

- Η στέγαση όμως των προσφυγικών οικογενειών μέσα ή γύρω από τα αστικά κέντρα, που ο αριθμός αυτών των οικογενειών υπολογίζονταν σε 350.000, δεν ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί μέσα στις μικρές, πολεοδομικά αναρχούμενες πόλεις, με τα στενά και τα σοκάκια, με τα οδικά αδιέξοδα και τα μνημειακά εμπόδια, όπως ήταν κυρίως η περιοχή των Αθηνών.
- Για το λόγο αυτό, προκρίθηκε η δημιουργία οικισμών γύρω από τα αστικά κέντρα, σε εκτάσεις του Δημοσίου, ή σε ιδιωτικά οικόπεδα, που απαλλοτριώνονταν αμέσως.

Σελ. 158 σχολικού βιβλίου: 3. Η αστική αποκατάσταση / 3^η §

«Η αστική στέγαση ξεκίνησε από την Αθήνα ... σε προσφυγικές οικογένειες για τη στέγαση τους.»

ΚΕΙΜΕΝΟ Β (επιβεβαιώνει τις πληροφορίες του σχολικού βιβλίου)

- Αμέσως μετά το 1922 η Αθήνα και ο Πειραιάς περιτριγυρίστηκαν από προσφυγικούς συνοικισμούς και σταδιακά συνενώθηκαν σε ενιαίο πολεοδομικό συγκρότημα. [...]
- Η πολιτική των φορέων που είχαν αναλάβει την αστική αποκατάσταση συνέτεινε στο διαχωρισμό των προσφύγων σε πλούσιους και φτωχούς, αφού ο τρόπος απόκτησης κατοικίας εξαρτήθηκε από την οικονομική τους δυνατότητα.
- οι δεύτεροι (φτωχοί), στην καλύτερη περίπτωση, στεγάζονταν από τις κρατικές υπηρεσίες στους προσφυγικούς συνοικισμούς.

Σελ. 159 σχολικού βιβλίου: 3. Η αστική αποκατάσταση / 4^η §

«Υπήρχαν βέβαια και οι εύποροι πρόσφυγες, ... Νέα Σμύρνη στην Αθήνα και η Καλλιόπολη στον Πειραιά.»

ΚΕΙΜΕΝΟ Β (επιβεβαιώνει τις πληροφορίες του σχολικού βιβλίου)

- Οι πρώτοι (πλούσιοι) αποκτούσαν ακίνητα σε δημοπρασίες ή ενισχύονταν για να κτίσουν κατοικίες σε κεντρικές αστικές περιοχές.

Σελ. 159 σχολικού βιβλίου: 4η § (συνέχεια)

«Στο αντίθετο άκρο βρίσκονταν οι άποροι... επρόκειτο να ζήσουν για πολλά χρόνια.»

ΚΕΙΜΕΝΟ Β (επιβεβαιώνει τις πληροφορίες του σχολικού βιβλίου)

- Εκτός αυτών, υπήρχαν και εκείνοι που δεν είχαν ακόμη επωφεληθεί από το πρόγραμμα κοινωνικής στέγης και διέμεναν σε κάθε είδους πρόχειρα καταλύματα. [...] Ένα σημαντικό μέρος των προσφυγικών οικογενειών στις πόλεις (περίπου το 29%) ζούσε σε ακατάλληλες κατοικίες, όπως «στρατώνες, στρατιωτικά παραπήγματα, εργαστήρια, τζαμιά, σκηνές και τρώγλες κάθε είδους».

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ: Από τον πίνακα μπορούν χρησιμοποιηθούν στην απάντηση στοιχεία, ειδικά όπου γίνεται αναφορά σε τοπωνύμια και διαχωρισμό φτωχών & πλουσίων προσφύγων.

Από τον πίνακα αντλούμε τις εξής πληροφορίες:

- Γενικά αύξηση του πληθυσμού της περιοχής του Πειραιά λόγω της εγκατάστασης των προσφύγων.
- Τα τοπωνύμια με το επίθετο «Νέα» δηλώνει τη δημιουργία νέου προσφυγικού συνοικισμού με φτωχούς ως επί το πλείστον πρόσφυγες.
- Η αύξηση του πληθυσμού από το 1922 έως το 1928 στα Βούρλα, τη Δραπετσώνα, τη Νέα Κοκκινιά και την Παλαιά Κοκκινιά είναι εντυπωσιακή και δηλώνει την πληθυσμιακή διεύρυνση των εργατικών αυτών περιοχών από φτωχούς πρόσφυγες, οι οποίοι πλέον αποτελούν την πλειοψηφία.
- Στα Νέα Καμίνια η αύξηση του πληθυσμού δεν είναι τόσο μεγάλη γεγονός που αποδεικνύει την ανάμειξη των γηγενών με τους πρόσφυγες.

Στη Νέα Καλλιόλη (αναφέρεται στους εύπορους πρόσφυγες) η αύξηση του πληθυσμού δεν είναι τόσο μεγάλη γεγονός που αποδεικνύει επίσης την ανάμειξη των γηγενών με τους πρόσφυγες.

ΘΕΜΑ Δ1

(α) Σελ.86-88 σχολικού βιβλίου: 3. Από τη χρεοκοπία στο στρατιωτικό κίνημα στο Γουδί (1893-1909) 5^η §

«Το 1909 συντελείται μια τομή στην πολιτική ... διαλύθηκε έχοντας επιτύχει τις επιδιώξεις του.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α (επιβεβαιώνει τις πληροφορίες του σχολικού βιβλίου)

Ο Λαός των Αθηνών και του Πειραιώς αξιοί να ίδη την Κυβέρνησιν

- υποβάλλουσιν άρτιον σύστημα νομοθεσίας κατά της συναλλαγής,
- ανορθώσεως όλων των κλάδων της διοικήσεως και προστασίας της παραγωγής,
- να ληφθή πρόνοια περί βελτιώσεως της τύχης του εργάτου

Σελ.89 σχολικού βιβλίου: Δ. ΑΝΑΝΕΩΣΗ - ΔΙΧΑΣΜΟΣ (1909-1922) / 1. Το κόμμα των Φιλελευθέρων 1^η §

«Πριν από τις εκλογές της 8ης Αυγούστου 1910 ... η σοσιαλδημοκρατική «Κοινωνιολογική Εταιρεία».

ΚΕΙΜΕΝΟ Β (επιβεβαιώνει τις πληροφορίες του σχολικού βιβλίου)

- Από το 1900, και κυρίως από το 1905 και μετά, η Θεσσαλία δονείται από τους αγώνες των αγροτών. [...]
- Διαπρεπείς προσωπικότητες υποστηρίζουν συστηματικά τα αιτήματα των κολίγων.[...] Εφημερίδες συμπαρίστανται στον αγώνα με τη δημοσίευση μαχητικών άρθρων φιλαγροτιστών.
- Η ωρίμανση των κοινωνικών αγώνων οδηγεί στη δημιουργία γεωργικών συλλόγων, κτηματικών ενώσεων, σωματείων, κ.λπ. [...]
- κινητοποιήσεις, συλλαλητήρια, διαμαρτυρίες στις μεγάλες πόλεις της Θεσσαλίας, προβάλλονται νέες μαχητικότερες διεκδικήσεις [...] προβάλλεται το αίτημα για απαλλοτρίωση της γης.

Σελ.89 σχολικού βιβλίου: Δ. ΑΝΑΝΕΩΣΗ - ΔΙΧΑΣΜΟΣ (1909-1922) / 1. Το κόμμα των Φιλελευθέρων 1^η § (συνέχεια)

«Τα παλαιά κόμματα συμμετείχαν στις εκλογές... και 112 ανεξάρτητοι εκσυγχρονιστές.»

ΘΕΜΑ Δ1

(β) Σελ.89-90 σχολικού βιβλίου: Δ. ΑΝΑΝΕΩΣΗ - ΔΙΧΑΣΜΟΣ (1909-1922) / 1. Το κόμμα των Φιλελευθέρων 2^η §

«Οι εκσυγχρονιστές συσπειρώθηκαν ... στις 22 Αυγούστου 1910, από μέλη της Εθνοσυνέλευσης.»

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ (επιβεβαιώνει τις πληροφορίες του σχολικού βιβλίου)

- Ο Βενιζέλος, βγήκε πρώτος στα αποτελέσματα της περιοχής Αττικής-Βοιωτίας (στις εκλογές του Αυγούστου 1910). [...] Η εκτίμηση που έτρεφαν γι' αυτόν στην Ελλάδα ήταν τεράστια.
- Πολλοί από τους ανεξάρτητους έκλιναν να τον ακολουθήσουν ως ηγέτη και, παρόλο που δεν αποτελούσαν συμπαγή ομάδα, είχαν σημειώσει νίκη εις βάρος των παραδοσιακών κομμάτων.
- Η νίκη αυτή προκάλεσε ανησυχίες στο παλαιό κοινωνικό κατεστημένο και στους κύκλους του παλατιού. Πίστευαν ότι, αν ο Βενιζέλος κέρδιζε την εξουσία, θα έκανε απευθείας επίθεση κατά της ιδιοκτησίας και του πλούτου, και θα τηρούσε εχθρική στάση απέναντι στη μοναρχία.

Σελ.90 σχολικού βιβλίου: Δ. ΑΝΑΝΕΩΣΗ - ΔΙΧΑΣΜΟΣ (1909-1922) / 1. Το κόμμα των Φιλελευθέρων 3^η §

«Ο Βενιζέλος πήρε εντολή σχηματισμού κυβέρνησης ... να προχωρήσει στο μεταρρυθμιστικό του έργο.»